

Matematyka dyskretna

Indukcja

Adam Gregosiewicz

2 listopada 2022 r.

Zasada indukcji matematycznej

Założmy, że dla dowolnego $n \in \mathbb{N}$ chcemy wykazać, że spełnione jest pewne zdanie $p(n)$.

Zasada indukcji matematycznej

Założmy, że dla dowolnego $n \in \mathbb{N}$ chcemy wykazać, że spełnione jest pewne zdanie $p(n)$.

Twierdzenie (Zasada indukcji)

Założmy, że

1. zdanie $p(1)$ jest prawdziwe,
2. dla każdego $n \in \mathbb{N}$ z prawdziwości $p(n)$ wynika prawdziwość $p(n + 1)$.

Wtedy zdanie $p(n)$ jest prawdziwe dla dowolnego $n \in \mathbb{N}$.

Zasada indukcji matematycznej

Twierdzenie (Zasada indukcji)

Założmy, że

1. $p(1)$,
2. $\bigwedge_{n \in \mathbb{N}} [p(n) \Rightarrow p(n + 1)]$.

Wtedy

$$\bigwedge_{n \in \mathbb{N}} p(n).$$

Zasada indukcji matematycznej

Twierdzenie (Zasada indukcji)

Założmy, że

1. $p(1)$,
2. $\bigwedge_{n \in \mathbb{N}} [p(n) \Rightarrow p(n + 1)]$.

Wtedy

$$\bigwedge_{n \in \mathbb{N}} p(n).$$

Punkt 1. nazywamy **pierwszym krokiem indukcyjnym**, a punkt 2. **drugim krokiem indukcyjnym**.

Przykład 1

Zadanie

Wykazać, że

$$1 + 2 + \cdots + n = \frac{n(n+1)}{2}$$

$p(n)$

dla dowolnej liczby naturalnej n .

Przykład 1

Zadanie

Wykazać, że

$$1 + 2 + \cdots + n = \frac{n(n+1)}{2} \quad p(n)$$

dla dowolnej liczby naturalnej n .

Sprawdzamy warunek początkowy: dla $n = 1$ równość przyjmuje postać

$$1 = \frac{1(1+1)}{2} = 1,$$

a zatem jest prawdziwa.

Przykład 1

Wykonujemy krok indukcyjny: założmy, że dla ustalonej (wybranej dowolnie) liczby naturalnej n , powyższa równość zachodzi (to znaczy zdanie $p(n)$ jest prawdziwe). Wtedy

$$1 + 2 + \cdots + n + (n + 1) = (1 + 2 + \cdots + n) + n + 1$$

Przykład 1

Wykonujemy krok indukcyjny: założmy, że dla ustalonej (wybranej dowolnie) liczby naturalnej n , powyższa równość zachodzi (to znaczy zdanie $p(n)$ jest prawdziwe). Wtedy

$$1 + 2 + \cdots + n + (n + 1) = (1 + 2 + \cdots + n) + n + 1 =$$
$$\stackrel{p(n)}{=} \frac{n(n + 1)}{2} + n + 1$$

Przykład 1

Wykonujemy krok indukcyjny: załóżmy, że dla ustalonej (wybranej dowolnie) liczby naturalnej n , powyższa równość zachodzi (to znaczy zdanie $p(n)$ jest prawdziwe). Wtedy

$$\begin{aligned} 1 + 2 + \cdots + n + (n + 1) &= (1 + 2 + \cdots + n) + n + 1 = \\ &\stackrel{p(n)}{=} \frac{n(n + 1)}{2} + n + 1 = \\ &= \frac{n(n + 1) + 2(n + 1)}{2} \end{aligned}$$

Przykład 1

Wykonujemy krok indukcyjny: założmy, że dla ustalonej (wybranej dowolnie) liczby naturalnej n , powyższa równość zachodzi (to znaczy zdanie $p(n)$ jest prawdziwe). Wtedy

$$\begin{aligned} 1 + 2 + \cdots + n + (n + 1) &= (1 + 2 + \cdots + n) + n + 1 = \\ &\stackrel{p(n)}{=} \frac{n(n + 1)}{2} + n + 1 = \\ &= \frac{n(n + 1) + 2(n + 1)}{2} = \\ &= \frac{(n + 1)(n + 2)}{2}. \end{aligned}$$

Przykład 1

Wykonujemy krok indukcyjny: założmy, że dla ustalonej (wybranej dowolnie) liczby naturalnej n , powyższa równość zachodzi (to znaczy zdanie $p(n)$ jest prawdziwe). Wtedy

$$\begin{aligned} 1 + 2 + \cdots + n + (n + 1) &= (1 + 2 + \cdots + n) + n + 1 = \\ &\stackrel{p(n)}{=} \frac{n(n + 1)}{2} + n + 1 = \\ &= \frac{n(n + 1) + 2(n + 1)}{2} = \\ &= \frac{(n + 1)(n + 2)}{2}. \end{aligned}$$

Otrzymana równość jest identyczna ze zdaniem $p(n + 1)$, co kończy dowód.

Ważne oznaczenia

$$\sum_{k=1}^n a_k \stackrel{\text{def}}{=} a_1 + a_2 + \cdots + a_n$$

$$\prod_{k=1}^n a_k \stackrel{\text{def}}{=} a_1 a_2 \cdots a_n$$

Przykład 2

Nierówność Bernoulliego

Udowodnić, że dla dowolnej liczby rzeczywistej $x \geq -1$ oraz dowolnej liczby naturalnej n zachodzi nierówność

$$(1 + x)^n \geq 1 + nx. \qquad p(n)$$

Przykład 2

Nierówność Bernoulliego

Udowodnić, że dla dowolnej liczby rzeczywistej $x \geq -1$ oraz dowolnej liczby naturalnej n zachodzi nierówność

$$(1+x)^n \geq 1+nx. \quad p(n)$$

Dla $n = 1$ nierówność przyjmuje postać

$$1+x \geq 1+x,$$

więc jest oczywiście spełniona.

Przykład 2

Założmy teraz, że nierówność zachodzi dla ustalonego $n \in \mathbb{N}$. Wtedy

$$(1+x)^{n+1} = (1+x)^n(1+x)$$

Przykład 2

Założmy teraz, że nierówność zachodzi dla ustalonego $n \in \mathbb{N}$. Wtedy

$$(1+x)^{n+1} = (1+x)^n(1+x) \stackrel{p(n)}{\geq} (1+nx)(1+x)$$

Przykład 2

Założmy teraz, że nierówność zachodzi dla ustalonego $n \in \mathbb{N}$. Wtedy

$$\begin{aligned}(1+x)^{n+1} &= (1+x)^n(1+x) \stackrel{p(n)}{\geq} (1+nx)(1+x) \\ &= 1 + (n+1)x + nx^2\end{aligned}$$

Przykład 2

Założmy teraz, że nierówność zachodzi dla ustalonego $n \in \mathbb{N}$. Wtedy

$$\begin{aligned}(1+x)^{n+1} &= (1+x)^n(1+x) \stackrel{p(n)}{\geq} (1+nx)(1+x) \\ &= 1 + (n+1)x + nx^2 \geq 1 + (n+1)x,\end{aligned}$$

Przykład 2

Założmy teraz, że nierówność zachodzi dla ustalonego $n \in \mathbb{N}$. Wtedy

$$\begin{aligned}(1+x)^{n+1} &= (1+x)^n(1+x) \stackrel{p(n)}{\geq} (1+nx)(1+x) \\ &= 1 + (n+1)x + nx^2 \geq 1 + (n+1)x,\end{aligned}$$

zatem $p(n) \Rightarrow p(n+1)$, co kończy dowód.

Przykład 2

Założmy teraz, że nierówność zachodzi dla ustalonego $n \in \mathbb{N}$. Wtedy

$$\begin{aligned}(1+x)^{n+1} &= (1+x)^n(1+x) \stackrel{p(n)}{\geq} (1+nx)(1+x) \\ &= 1 + (n+1)x + nx^2 \geq 1 + (n+1)x,\end{aligned}$$

zatem $p(n) \Rightarrow p(n+1)$, co kończy dowód.

Gdzie użyliśmy założenia $x \geq -1$?

Inne wersje indukcji

Twierdzenie (Zasada indukcji)

Założmy, że n_0 jest liczbą całkowitą oraz

1. $p(n_0)$,
2. $\bigwedge_{n \geq n_0} [p(n) \Rightarrow p(n+1)]$.

Wtedy

$$\bigwedge_{n \geq n_0} p(n).$$

Inne wersje indukcji

Twierdzenie (Zasada indukcji zupełnej)

Założmy, że

1. $p(1)$,
2. $\bigwedge_{n \in \mathbb{N}} \{ [\bigwedge_{k \in \{1, 2, \dots, n\}} p(k)] \Rightarrow p(n+1) \}.$

Wtedy

$$\bigwedge_{n \in \mathbb{N}} p(n).$$

Inne wersje indukcji

Twierdzenie (Zasada indukcji zupełnej)

Założmy, że n_0 jest liczbą całkowitą oraz

1. $p(n_0)$,
2. $\bigwedge_{n \geq n_0} \{ [\bigwedge_{k \in \{n_0, n_0+1, \dots, n\}} p(k)] \Rightarrow p(n+1) \}.$

Wtedy

$$\bigwedge_{n \geq n_0} p(n).$$

Przykład 3

Rozważmy ciąg określony następująco: $a_1 = 3$, $a_2 = 5$ oraz

$$a_{n+2} = 3a_{n+1} - 2a_n, \quad n \in \mathbb{N}.$$

Znajdź jawny wzór na a_n dla $n \in \mathbb{N}$.

Przykład 4

Wykazać, że każda nieujemna liczba całkowita ma rozwinięcie binarne,

Przykład 4

Wykazać, że każda nieujemna liczba całkowita ma rozwinięcie binarne, to znaczy dla każdego $n \geq 0$ istnieją $r \geq 0$ oraz takie liczby c_0, c_1, \dots, c_r ze zbioru $\{0, 1\}$, że

$$n = (c_r c_{r-1} c_{r-2} \dots c_1 c_0)_2 = c_r 2^r + c_{r-1} 2^{r-1} + \dots + c_1 2^1 + c_0 2^0.$$

Przykład 4

Wykazać, że każda nieujemna liczba całkowita ma rozwinięcie binarne, to znaczy dla każdego $n \geq 0$ istnieją $r \geq 0$ oraz takie liczby c_0, c_1, \dots, c_r ze zbioru $\{0, 1\}$, że

$$n = (c_r c_{r-1} c_{r-2} \dots c_1 c_0)_2 = c_r 2^r + c_{r-1} 2^{r-1} + \dots + c_1 2^1 + c_0 2^0.$$

Liczba $n = 0$ ma rozwinięcie dwójkowe

$$0 = (0)_2.$$

Przykład 4

Niech n będzie ustaloną liczbą całkowitą nieujemną. Załóżmy, że każda liczba mniejsza lub równa n ma rozwinięcie binarne.

Przykład 4

Niech n będzie ustaloną liczbą całkowitą nieujemną. Załóżmy, że każda liczba mniejsza lub równa n ma rozwinięcie binarne.

⇒ Załóżmy, że liczba $n + 1$ jest parzysta, to znaczy $n + 1 = 2m$ dla pewnego $m \geq 0$.

Przykład 4

Niech n będzie ustaloną liczbą całkowitą nieujemną. Załóżmy, że każda liczba mniejsza lub równa n ma rozwinięcie binarne.

~> Załóżmy, że liczba $n + 1$ jest parzysta, to znaczy $n + 1 = 2m$ dla pewnego $m \geq 0$. Ponieważ $m \leq n$, więc m ma rozwinięcie

$$m = (c_r \dots c_1 c_0)_2.$$

Przykład 4

Niech n będzie ustaloną liczbą całkowitą nieujemną. Załóżmy, że każda liczba mniejsza lub równa n ma rozwinięcie binarne.

~> Załóżmy, że liczba $n + 1$ jest parzysta, to znaczy $n + 1 = 2m$ dla pewnego $m \geq 0$. Ponieważ $m \leq n$, więc m ma rozwinięcie

$$m = (c_r \dots c_1 c_0)_2.$$

Wtedy

$$n + 1 = 2m = (c_r \dots c_1 c_0 0)_2,$$

więc $n + 1$ ma rozwinięcie binarne.

Przykład 4

Niech n będzie ustaloną liczbą całkowitą nieujemną. Załóżmy, że każda liczba mniejsza lub równa n ma rozwinięcie binarne.

⇒ Załóżmy, że liczba $n + 1$ jest parzysta, to znaczy $n + 1 = 2m$ dla pewnego $m \geq 0$. Ponieważ $m \leq n$, więc m ma rozwinięcie

$$m = (c_r \dots c_1 c_0)_2.$$

Wtedy

$$n + 1 = 2m = (c_r \dots c_1 c_0 0)_2,$$

więc $n + 1$ ma rozwinięcie binarne.

⇒ Jeżeli $n + 1$ jest liczbą nieparzystą, to n jest liczbą parzystą

Przykład 4

Niech n będzie ustaloną liczbą całkowitą nieujemną. Załóżmy, że każda liczba mniejsza lub równa n ma rozwinięcie binarne.

⇒ Załóżmy, że liczba $n + 1$ jest parzysta, to znaczy $n + 1 = 2m$ dla pewnego $m \geq 0$. Ponieważ $m \leq n$, więc m ma rozwinięcie

$$m = (c_r \dots c_1 c_0)_2.$$

Wtedy

$$n + 1 = 2m = (c_r \dots c_1 c_0 0)_2,$$

więc $n + 1$ ma rozwinięcie binarne.

⇒ Jeżeli $n + 1$ jest liczbą nieparzystą, to n jest liczbą parzystą i ma rozwinięcie

$$n = (c_r \dots c_1 0)_2,$$

Przykład 4

Niech n będzie ustaloną liczbą całkowitą nieujemną. Załóżmy, że każda liczba mniejsza lub równa n ma rozwinięcie binarne.

~> Załóżmy, że liczba $n + 1$ jest parzysta, to znaczy $n + 1 = 2m$ dla pewnego $m \geq 0$. Ponieważ $m \leq n$, więc m ma rozwinięcie

$$m = (c_r \dots c_1 c_0)_2.$$

Wtedy

$$n + 1 = 2m = (c_r \dots c_1 c_0 0)_2,$$

więc $n + 1$ ma rozwinięcie binarne.

~> Jeżeli $n + 1$ jest liczbą nieparzystą, to n jest liczbą parzystą i ma rozwinięcie

$$n = (c_r \dots c_1 0)_2,$$

więc

$$n + 1 = (c_r \dots c_1 1)_2.$$

Indukcja skończona

Wszystkie omówione zasady indukcji mają swoje odpowiedniki skończone.

Twierdzenie (Zasada indukcji skończonej)

Niech $n \geq 1$ i załóżmy, że

1. $p(1)$,
2. $\bigwedge_{k \in \{1, 2, \dots, n-1\}} [p(k) \Rightarrow p(k+1)]$.

Wtedy

$$\bigwedge_{k \in \{1, 2, \dots, n\}} p(k).$$

Przykład 5

Założmy, że w pewnym państwie jest $n \geq 1$ miast i każda para miast jest połączona jedną drogą jednokierunkową. Uzasadnić, że istnieje pewna droga, która przechodzi przez wszystkie miasta.

Przykład 5

Założmy, że w pewnym państwie jest $n \geq 1$ miast i każda para miast jest połączona jedną drogą jednokierunkową. Uzasadnić, że istnieje pewna droga, która przechodzi przez wszystkie miasta.

Dla $n = 1$ teza jest oczywista.

Przykład 5

Niech $k \leq n - 1$ będzie liczbą naturalną i założmy, że w każdym zbiorze co najwyżej k miast istnieje droga, która przechodzi przez te k miast (i nie przechodzi przez inne miasta).

Przykład 5

Niech $k \leq n - 1$ będzie liczbą naturalną i założmy, że w każdym zbiorze co najwyżej k miast istnieje droga, która przechodzi przez te k miast (i nie przechodzi przez inne miasta). Wybierzmy dowolne $k + 1$ miast w tym państwie i oznaczmy jedno z nich przez A .

Przykład 5

Niech $k \leq n - 1$ będzie liczbą naturalną i założmy, że w każdym zbiorze co najwyżej k miast istnieje droga, która przechodzi przez te k miast (i nie przechodzi przez inne miasta). Wybierzmy dowolne $k + 1$ miast w tym państwie i oznaczmy jedno z nich przez A .

⇒ Niech B będzie zbiorem tych miast (spośród $k + 1$ wybranych), z których prowadzi droga do A .

Przykład 5

Niech $k \leq n - 1$ będzie liczbą naturalną i założmy, że w każdym zbiorze co najwyżej k miast istnieje droga, która przechodzi przez te k miast (i nie przechodzi przez inne miasta). Wybierzmy dowolne $k + 1$ miast w tym państwie i oznaczmy jedno z nich przez A .

- ~ Niech B będzie zbiorem tych miast (spośród $k + 1$ wybranych), z których prowadzi droga do A .
- ~ Niech C będzie zbiorem tych miast (spośród $k + 1$ wybranych), do których prowadzi droga z A .

Przykład 5

Niech $k \leq n - 1$ będzie liczbą naturalną i założmy, że w każdym zbiorze co najwyżej k miast istnieje droga, która przechodzi przez te k miast (i nie przechodzi przez inne miasta). Wybierzmy dowolne $k + 1$ miast w tym państwie i oznaczmy jedno z nich przez A .

- ~ Niech B będzie zbiorem tych miast (spośród $k + 1$ wybranych), z których prowadzi droga do A .
- ~ Niech C będzie zbiorem tych miast (spośród $k + 1$ wybranych), do których prowadzi droga z A .

Z założenia indukcyjnego istnieje droga d_B w zbiorze B , która przechodzi przez wszystkie miasta.

Przykład 5

Niech $k \leq n - 1$ będzie liczbą naturalną i założmy, że w każdym zbiorze co najwyżej k miast istnieje droga, która przechodzi przez te k miast (i nie przechodzi przez inne miasta). Wybierzmy dowolne $k + 1$ miast w tym państwie i oznaczmy jedno z nich przez A .

- ~ Niech B będzie zbiorem tych miast (spośród $k + 1$ wybranych), z których prowadzi droga do A .
- ~ Niech C będzie zbiorem tych miast (spośród $k + 1$ wybranych), do których prowadzi droga z A .

Z założenia indukcyjnego istnieje droga d_B w zbiorze B , która przechodzi przez wszystkie miasta. Analogicznie istnieje droga d_C w C , która przechodzi przez wszystkie miasta.

Przykład 5

Niech $k \leq n - 1$ będzie liczbą naturalną i założmy, że w każdym zbiorze co najwyżej k miast istnieje droga, która przechodzi przez te k miast (i nie przechodzi przez inne miasta). Wybierzmy dowolne $k + 1$ miast w tym państwie i oznaczmy jedno z nich przez A .

- ~ Niech B będzie zbiorem tych miast (spośród $k + 1$ wybranych), z których prowadzi droga do A .
- ~ Niech C będzie zbiorem tych miast (spośród $k + 1$ wybranych), do których prowadzi droga z A .

Z założenia indukcyjnego istnieje droga d_B w zbiorze B , która przechodzi przez wszystkie miasta. Analogicznie istnieje droga d_C w C , która przechodzi przez wszystkie miasta. Tworzymy teraz nową drogą $d_B \rightarrow A \rightarrow d_C$, która przechodzi przez wszystkie miasta.

Przykład 6

Rozważmy następującą grę dwuosobową. Przed graczami A i B leży prostokątna tabliczka czekolady wymiaru $n \times k$ (ma $n \cdot k$ kostek), przy czym $n, k \geq 1$. Gracz A łamie tabliczkę w dowolny sposób na dwie prostokątne części („pionowo” lub „poziomo”, wzdłuż krawędzi kostek). Następnie wybraną przez siebie część zjada, a drugą przekazuje graczowi B , który robi to samo co gracz A : dzieli tabliczkę na dwie części, jedną zjada, drugą przekazuje graczowi A . Gracze wykonują te czynności, dopóki jeden z nich nie otrzyma kostki wymiaru 1×1 – gracz ten przegrywa i gra się kończy.

Który z graczy wygra?

Przykład 7

Wykazać, że wszystkie koty są tego samego koloru.

Przykład 7

Wykazać, że wszystkie koty są tego samego koloru.

Dla $n = 1$ teza zachodzi w sposób oczywisty.

Przykład 7

Wykazać, że wszystkie koty są tego samego koloru.

Dla $n = 1$ teza zachodzi w sposób oczywisty.

Założmy, że dla ustalonego n w dowolnym zbiorze n kotów wszystkie są tego samego koloru.

Przykład 7

Wykazać, że wszystkie koty są tego samego koloru.

Dla $n = 1$ teza zachodzi w sposób oczywisty.

Założmy, że dla ustalonego n w dowolnym zbiorze n kotów wszystkie są tego samego koloru. Rozważmy teraz dowolny zbiór $n + 1$ kotów $k_1, k_2, \dots, k_n, k_{n+1}$.

Przykład 7

Wykazać, że wszystkie koty są tego samego koloru.

Dla $n = 1$ teza zachodzi w sposób oczywisty.

Założmy, że dla ustalonego n w dowolnym zbiorze n kotów wszystkie są tego samego koloru. Rozważmy teraz dowolny zbiór $n + 1$ kotów $k_1, k_2, \dots, k_n, k_{n+1}$. Na mocy założenia, wszystkie koty k_1, \dots, k_n są tego samego koloru.

Przykład 7

Wykazać, że wszystkie koty są tego samego koloru.

Dla $n = 1$ teza zachodzi w sposób oczywisty.

Założmy, że dla ustalonego n w dowolnym zbiorze n kotów wszystkie są tego samego koloru. Rozważmy teraz dowolny zbiór $n + 1$ kotów $k_1, k_2, \dots, k_n, k_{n+1}$. Na mocy założenia, wszystkie koty k_1, \dots, k_n są tego samego koloru. Podobnie wszystkie koty k_2, \dots, k_{n+1} są tego samego koloru.

Przykład 7

Wykazać, że wszystkie koty są tego samego koloru.

Dla $n = 1$ teza zachodzi w sposób oczywisty.

Założmy, że dla ustalonego n w dowolnym zbiorze n kotów wszystkie są tego samego koloru. Rozważmy teraz dowolny zbiór $n + 1$ kotów $k_1, k_2, \dots, k_n, k_{n+1}$. Na mocy założenia, wszystkie koty k_1, \dots, k_n są tego samego koloru. Podobnie wszystkie koty k_2, \dots, k_{n+1} są tego samego koloru. Zatem

$$\underbrace{k_1, k_2, \dots, k_n}_{\text{ten sam kolor}}, k_{n+1} \qquad k_1, \underbrace{k_2, \dots, k_{n+1}}_{\text{ten sam kolor}},$$

Przykład 7

Wykazać, że wszystkie koty są tego samego koloru.

Dla $n = 1$ teza zachodzi w sposób oczywisty.

Założmy, że dla ustalonego n w dowolnym zbiorze n kotów wszystkie są tego samego koloru. Rozważmy teraz dowolny zbiór $n + 1$ kotów $k_1, k_2, \dots, k_n, k_{n+1}$. Na mocy założenia, wszystkie koty k_1, \dots, k_n są tego samego koloru. Podobnie wszystkie koty k_2, \dots, k_{n+1} są tego samego koloru. Zatem

$$\underbrace{k_1, k_2, \dots, k_n}_{\text{ten sam kolor}}, k_{n+1} \qquad k_1, \underbrace{k_2, \dots, k_{n+1}}_{\text{ten sam kolor}},$$

co dowodzi, że w dowolnym zbiorze $n + 1$ kotów, wszystkie są tego samego koloru.

Przykład 7

Wykazać, że wszystkie koty są tego samego koloru.

Dla $n = 1$ teza zachodzi w sposób oczywisty.

Założmy, że dla ustalonego n w dowolnym zbiorze n kotów wszystkie są tego samego koloru. Rozważmy teraz dowolny zbiór $n + 1$ kotów $k_1, k_2, \dots, k_n, k_{n+1}$. Na mocy założenia, wszystkie koty k_1, \dots, k_n są tego samego koloru. Podobnie wszystkie koty k_2, \dots, k_{n+1} są tego samego koloru. Zatem

$$\underbrace{k_1, k_2, \dots, k_n}_{\text{ten sam kolor}}, k_{n+1} \qquad k_1, \underbrace{k_2, \dots, k_{n+1}}_{\text{ten sam kolor}},$$

co dowodzi, że w dowolnym zbiorze $n + 1$ kotów, wszystkie są tego samego koloru.

Gdzie jest błąd?

Przykład 7

Nie wykazaliśmy, że prawdziwa jest implikacja

$$p(1) \Rightarrow p(2).$$

Przykład 7

Nie wykazaliśmy, że prawdziwa jest implikacja

$$p(1) \Rightarrow p(2).$$

Dla $n = 1$ nie ma elementu wspólnego k_2 .